

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради

від 30.08. 2022р.

№ 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

(підпис)

Максим СЕЛІВОНЧИК

(ініціали, прізвище)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЛІЦЕЮ №10 М.КОВЕЛЯ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2022-2023н. р.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. Пояснювальна записка

- 1.1** Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації
- 1.2** Нормативно-правове забезпечення
- 1.3** Напрямки реалізації
- 1.4** Права та обов'язки здобувачів освіти
- 1.5** Принципи реалізації освітньої програми
- 1.6** Структура 2022-2023 навчального року
- 1.7** Особливості організації освітнього процесу
- 1.8** Робота групи подовженого дня
- 1.9** Контингент учнів за класами
- 1.10** Навчальні плани
- 1.11** Форми організації освітнього процесу
- 1.12** Порядок поділу класів на групи
- 1.15** Використання літератури в освітньому процесі
- 1.16** Математична освіта в Україні
- 1.17** Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі
- 1.18** Кадрове забезпечення

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ I СТУПЕНЯ

- 2.1** Загальні положення
- 2.2** Нормативно правове забезпечення
- 2.3.** Загальний обсяг навчального навантаження
- 2.4** Перелік освітніх галузей НУШ
- 2.5** Очікувані результати навчання та компетентностей учнів
- 2.6** Форми організації освітнього процесу
- 2.7** Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
- 2.8** Навчальний план для 1-4 класів
- 2.9** Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 2.10** Модель випускника початкової школи
- 2.11** Перелік навчальних програм Нової української школи
- 2.12** Перелік підручників для 1-4 класів

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

- 3.1** Загальні положення
- 3.2** Нормативно правове забезпечення
- 3.3** Загальний обсяг навчального навантаження. Навчальний план
- 3.4** Очікувані результати навчання здобувачів освіти
- 3.5** Перелік навчальних програм
- 3.6** Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 3.7** Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 3.8** Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 3.9** Модель випускника основної школи

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

- 4.1.** Загальні положення
- 4.2** Нормативно-правове забезпечення
- 4.3** Очікувані результати навчання учнів
- 4.4** Перелік навчальних програм
- 4.5** Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 4.6** Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 4.7** Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 4.8** Модель випускника школи
- 4.9** Перелік підручників для 10-11 класів

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VII. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VIII. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» заклад загальної середньої освіти реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма ЗЗСО є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- структуру програми.

Термін реалізації: 2022-2023 роки

Структура програми:

I розділ – Загальні положення.

II розділ – Початкова освіта.

III розділ – Базова середня освіта

IV розділ – Повна загальна середня освіта.

V розділ. Дистанційне навчання

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення.
2. Очікувані результати навчання учнів.
3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

РОЗДІЛ І. Пояснювальна записка

1.1. Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації

Ліцей № 10 у своїй діяльності керується Конституцією України, ЗУ «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, Статутом ліцею, іншими нормативно-правовими актами.

Організація здобуття освіти у закладі здійснюється за формами, визначеними законодавством України, наказами МОН України, статутом ліцею: інституційна (денна), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Ліцей несе відповідальність перед собою, суспільством і державою за:

- Безпечні умови освітньої діяльності;
- Дотримання державних стандартів освіти;
- Дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – базова загальна освіта;

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в ліцеї, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення;
- роботу з обдарованими дітьми;

- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.
- оволодіння вчителями техніками дистанційного навчання;
- створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами;
- підтримка та розвиток здоров'язберігаючого освітнього середовища.

Освітній процес в **Ліцеї №10** є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах

особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

Компетентнісний підхід - спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Освітня діяльність у закладі спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Викладацька діяльність педагогів Ліцею №10 спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У навчальному закладі створені та функціонують: психологічна та соціальна служба, об'єднання професійних спільнот вчителів-предметників, класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

1.2 Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України:

- «Про освіту»,
- «Про повну загальну середню освіту»,

- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р),
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
- Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року №6;
- Наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗСО»;
- Наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів ЗЗСО»;
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня»;
- Наказу МОН України від 29.11.2019 №1493 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня»;
- Постанови Кабінету міністрів України від 15.08.2011 №872 “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №588 від 09.08.2017);
- Лист МОН України від 30.08.2021 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у ЗЗСО у 2021-2022 н.р.;
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі ЗСО , затвердженими наказом МОН України, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329»;
- Лист МОН України від 16.07.2021 року №1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021-2022 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- Санітарного регламенту для ЗЗСО , затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
- Постанови МОЗ від 26.08.2021 роаку №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №290 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань завершення 2021/2022 навчального року».

1.3 Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – повна середня освіта тривалістю два роки.

Для реалізації освітньої програми в організації освітнього процесу забезпечити:

- логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

- науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;

- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;

- роботу з обдарованими дітьми;

- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Для реалізації освітньої програми здійснити навчально-методичне забезпечення:

- Підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

- Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.
- Продовжувати запроваджувати в освітній процес ліцею сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.
- Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів та факультативних курсів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання ЗНО.
- Реалізувати навчання за наскрізними лініями участь у проєктах, позакласну роботу і роботу гуртків.
- Забезпечити профільне спрямування старшої школи: 10-11-ті класи – профільних предметів « алгебра», «геометрія», «українська мова», «історія України», також за рахунок додаткових годин на вивчення окремих базових предметів, а саме: «англійської мови», «польської мови».
- Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами та інших осіб незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інших ознак чи обставин, у тому числі тих, які не можуть відвідувати заклад освіти (зокрема через відсутність профілактичних щеплень) .

1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти

(ВИТЯГ ІЗ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» від 05.09.2017 ст.53)

Здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, запропонованих освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково- технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності;

- трудову діяльність у позанавчальний час;

- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;

- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягати результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватись етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватись установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг.

Здобувач освіти має право:

1. На свободу думки, совісті й релігії, вільне вираження власних думок і переконань, свободу отримання інформації, на повагу людської гідності й захист від втручання в особисте життя.

2. Захист від економічної експлуатації та роботи, яка може бути перешкодою в отриманні освіти чи завдавати шкоди здоров'ю.

3. Розвиток особистості, талантів, розумових і фізичних здібностей.

4. Захист від застосування методів фізичного й психічного насильства.

5. Отримання безкоштовної освіти відповідно до державних освітніх стандартів.

6. Додаткову безкоштовну допомогу вчителя в отриманні знань на спеціальних заняттях, передбачених графіком роботи ліцею й учителя

7. Навчання в межах державних освітніх стандартів за індивідуальними навчальними планами, у тому числі навчання вдома за медичними показниками, прискорений курс навчання.

8. Вільне відвідування заходів, не передбачених навчальним планом.

9. Вибір форми отримання освіти.

10. Переведення до іншого навчального закладу, що реалізує освітню програму відповідного рівня.

11. Отримання додаткових (у тому числі платних) освітніх послуг, що надаються відповідно до Статуту ліцею. Платні послуги можуть бути надані тільки за бажанням учня й тільки в межах основної освітньої діяльності, передбаченої державними освітніми стандартами.

12. Безкоштовне користування бібліотечно-інформаційними ресурсами ліцею.

13. Добровільне залучення до праці. Учень не може бути знятий з уроків для виконання будь-якої роботи, не пов'язаної з навчальним процесом.

14. Отримання оцінки виключно відповідно до своїх знань і вмінь.

15. Отримання інформації про поставлені оцінки, як за усні, так і за письмові відповіді. Конфіденційність інформації про оцінки за письмові роботи.

16. Об'єктивну оцінку своїх знань, роз'яснення підстав і критеріїв поставленої оцінки.

17. Апеляцію щодо об'єктивності виставлення оцінки за семестр, якщо він не згоден з нею.

18. Користування шкільним майном, яке повертається вчителю після закінчення занять у збереженому стані.

19. Відстоювання своїх поглядів і переконань при обговоренні спірних і неоднозначних питань у коректній формі. Виклад класному керівнику, психологу, директору ліцею, іншим вчителям своїх проблем і отримання від них допомоги, пояснень, відповідей.

20. Представлення ліцею на конкурсах, оглядах, змаганнях та інших заходах відповідно до своїх можливостей і вмінь.

21. Умови навчання, що гарантують охорону й зміцнення здоров'я.

22. Завчасне повідомлення про терміни й обсяги письмових контрольних робіт, що проводяться відповідно до графіка.

23. Відсутність домашнього завдання на вихідні дні в 1 по 4 класи (крім читання художньої літератури), а також відсутність завдання на канікули для учнів усіх класів.

24. Обсяг часу на виконання обов'язкової частини домашнього завдання, що не перевищує 50 % обсягу аудиторного навантаження з відповідного предмета.

25. Відпочинок у перервах між уроками й у канікулярний час, додаткові тижневі канікули у першому класі.

26. Участь у культурному житті ліцею, організованих у ній заходах, що відповідають її віку.

27. Відкрите висловлювання своєї думки, пропозицій про зміни в освітній діяльності, про якість освітнього процесу на Раді ліцею.

28. Участь в управлінні ліцеєм згідно зі Статутом.

1.5 Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

1.6 Структура 2022-2023 навчального року

Відповідно Закону України „Про освіту” 2022/2023 навчальний рік

розпочинається 1 вересня святом «День знань», триває не менше 175 днів і закінчується не пізніше 30 червня наступного року.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом.

Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня до 30 грудня,

II семестр – з 16 січня по 2 червня.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні - з 24.10.2022 по 29.10.2022;
- зимові- з 31.12.2022 по 14.01.2023;
- весняні - з 27.03.2023 по 01.04.2023.

Згідно зі статтею 34 Закону України «Про загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для учнів 4, 9 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

Предбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію. Продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною).

1.7 Особливості організації освітнього процесу

Режим роботи закладу

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя. Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, в 2 – 4 класах 40 хвилин, в 5 – 11 класах – 45 хвилин.

Розклад дзвінків

1 урок	08.00	- 08.45
2 урок	08.55	- 09.40
3 урок	09.55	- 10.40
4 урок	10.55	- 11.40
5 урок	11.55	- 12.40

6 урок	12.50	- 13.35
7 урок	13.45	- 14.30
8 урок	14.40	- 15.25
9 урок	15.35	- 16.20
10 урок	16.30	- 17.15

Крім уроків у закладі проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

1.8 Робота групи подовженого дня

Робота ГПД організована для 1-4 класів згідно наказу МОН України від 25.08.2018 року №677«Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 2018 р. за N 865/32317.

Група подовженого дня створена для:

- організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- організації дозвілля учнів;
- надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності та самореалізації особистості;
- забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами, індивідуального навчального плану (за наявності).

Режим роботи включає (перебувати в групі подовженого дня учні мають не більш як 6 годин на день):

- прогулянки на відкритому повітрі тривалістю не менш як півтори години для учнів початкових класів;
- харчування тривалістю не менш як 30 хвилин;
- виконання домашніх завдань (за наявності) тривалістю не більше 1 години;
- проведення спортивно-оздоровчих занять тривалістю не менше 1 години;
- фізкульт-хвилинки та гімнастику для очей через кожні 15 хвилин заняття для учнів початкових класів.

1.9 Контингент учнів за класами

В опорному закладі нараховується 30 класів, навчається 680 учнів в 1-11 класах.

Клас/кількість	Кількість учнів	Середня наповнюваність
1 (4)	102	27,9
2 (3)	97	
3 (4)	106	
4 (4)	113	
5 (4)	118	27,6
6 (3)	84	
7 (4)	99	
8 (4)	120	
9 (4)	103	
10 (2)	44	23,8
11 (2)	51	
Всього	1037	27,3

1.10 Навчальні плани

Навчальні плани на 2022/2023 навчальний рік розроблено на основі:

- для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);
- для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);
- для 5 класу складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 року № 235
- для 6 -9-х класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405
- для 10-11-х класів – типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

Варіативна складова Типових планів використовується на:

- збільшення кількості додаткових годин на вивчення окремих базових предметів;
- запровадження факультативів та факультативних курсів;
- проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Облік занять з базових предметів, індивідуальних консультацій та групових занять здійснюється на сторінках електронного класного журналу, відведених

для цього предмета.

Факультативи та факультативні курси проводяться для окремих учнів та груп учнів. В окремому електронному журналі зазначається склад групи, яка відвідує заняття, та ведеться облік відвідування. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється з польської мови, згідно рішення педагогічної ради від 30.09.2021 р. №1.

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у робочих навчальних планах закладу.

1.11 Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу є традиційний урок. Згідно Державних стандартів початкової, базової, повної загальної середньої освіти різні мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації.

1.12 Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у закладі відповідно до (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказу Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) класи діляться на групи під час вивчення іноземної мови, трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі та під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

1.13 Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі закладу використовувати лише навчальну літературу, що має грифи Міністерства освіти і науки України («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому

процесі») або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах», ухвалений відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти.

1.14 Математична освіта в Україні

5 серпня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), реалізація якої передбачена до 2027 року. Концепція спрямована на модернізацію STEM-освіти, її широкомасштабне впровадження на всіх складниках та рівнях освіти, встановлення партнерства з роботодавцями і науковими установами та їхнє залучення до розвитку природничо-математичної освіти, тому вчителі природничих дисциплін мають скоригувати свої навчальні плани із змістом зазначеного документа, оскільки розвиток STEM-освіти може бути забезпечений на початковому, базовому та профільному рівнях. STEM-освіта може реалізовуватися через усі види освіти – формальну, неформальну, інформальну (на онлайн-платформах, у STEM-центрах/лабораторіях, за допомогою екскурсій, турнірів, конкурсів, фестивалів, практикумів тощо). Згідно з Концепцією, навчальні методики та навчальні програми STEM-освіти будуть спрямовані на формування компетентностей, актуальних на ринку праці. Зокрема, це критичне, інженерне і алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативність та інноваційність, навички комунікації. STEM-освіта буде впроваджуватись із урахуванням принципів особистісного підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до нових досягнень науки та вимог ринку праці, формування необхідних компетентностей на всіх складниках та рівнях освіти, розвитку закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

1.15 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ліцеї

Виховання учнів у закладі здійснюється під час проведення років, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в закладі освіти визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Основною метою у вихованні учнів у 2022-2023 навчальному році буде формування громадянина, патріота, інтелектуально розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти асоціальному впливу, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Весь освітній процес у ліцеї зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Виховний процес, як наголошується в Концепції Нової української школи, має стати невід'ємною складовою всього освітнього процесу, проходячи наскрізно як через навчальні предмети, так і систему позакласної, позашкільної роботи. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей:

- **морально-етичних** – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей;
- **соціально-політичних** – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність.

Основні завдання виховної діяльності закладу освіти на 2022-2023 н.р. визначені Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

У роботі з учнями педагогічні працівники керуватимуться Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, , у відповідності до наступних ключових напрямів:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Серед основних завдань:

- виховання основних людських цінностей: турботи, поваги, любові, співчуття, милосердя, відповідальності і т.д
- національно-патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей,
- забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини,
- формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу,
- підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності,
- підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Протягом 2022-2023 навчального року планується підвищити рівень

превентивної роботи. Пріоритетними формами і методами в роботі педагогічних працівників із означеної проблеми залишаються:

- впровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь,
- проведення тижнів правових знань; використання інтерактивних педагогічних технологій на уроках правознавства та в позакласній діяльності;
- впровадження учнівського самоврядування в освітній процес;
- ужиття заходів, спрямованих на підвищення моральності в суспільстві, правової культури громадян, утвердження здорового способу життя;
- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;
- впровадження нових педагогічних комунікацій між усіма учасниками освітнього процесу.

Важливою складовою частиною виховної роботи закладу освіти є учнівське самоврядування, яке є однією із умов залучення учнів до громадської діяльності. Самоврядування в закладі освіти має стати для учнів справжньою школою демократії, школою громадянського становлення підрастаючого покоління.

Місія Нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. І цестосується не лише пошуку нових форм роботиз дітьми, але й перегляду існуючої освітньої практики в контексті нової філософії роботи з сім'єю. Дана філософія значно більшою мірою відповідає запитам батьків і спочатку орієнтована на встановлення тісних контактів із родиною, плідну взаємодію з батьками учнів.

Тому сьогодні перед закладом освіти стоїть завдання щодо створення умов для активної взаємодії з батьками в освітній діяльності, підвищення їх батьківської компетенції. При організації роботи з батьками основна мета:

- залучення сім'ї в єдиний освітній простір. Реалізовувати цю мету плануємо через вирішення наступних завдань:

- встановлення довірливих і партнерських відносин з батьками;
- надання допомоги у вирішенні конкретних проблем;
- підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку, освіти і виховання дітей.

У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні іорієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив ліцею;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;

- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- активне залучення до співпраці психологів і соціальних педагогів;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

1.16 Кадрове забезпечення

В закладі працюють 78 педагогічних працівників, з них:

- 1 директор,
- 2 заступники з НВР
- 1 заступник з ВР
- 1 педагог-організатор
- 1 педагог соціальний
- 1 практичний психолог
- 2 бібліотекаря
- 1 сестра медична
- 1 сестра медична з дієтичного харчування

ЛІЦЕЙ №10 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗДІЛ II.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

2.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів

Кількість класів – 15

Кількість учнів – 418

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природо відповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- нагустності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором;
- очікувані результати навчання учнів;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного оприродокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати

позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

Забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, 3-4 класів - вербальному, формувальному та підсумковому рівневному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно

до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можлив і результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.2 Нормативно правове забезпечення

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87;

– Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272;

– Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273;

– Наказ МОН від 13.07.2021 року №813; «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО».

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для учнів 1 класу визначено 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

2.4 Перелік освітніх галузей НУШ:

- мовно-літературна
- математична
- природнича

- технологічна
- інформатична
- соціальна і здоров'язбережувальна
- громадянська та історична
- мистецька
- фізкультурна

2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосовуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.6 Форми організації освітнього процесу

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей
- Розвитку компетентностей

- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей
- Корекція компетентностей
- Комбінований урок

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти.

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи). У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методик навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ

зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.8 Навчальний план для 1-4 класів

Створений на основі:

- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272;
- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273;

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна	315	350	350	350	1365
Іншомовна					
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна	35	70	70	70	245
Інформатична					
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	770	840	840	840	3290

<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів **ключових компетентностей**.

Робочий навчальний план для 1-4 класів

Навчальний план для 1-их класів початкової освіти

Ліцею № 10 м.Ковеля

на 2022-2023 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		1-А	1-В	1-Г
Інваріантний складник				
Мовно-літературна	Навчання грамоти	7	7	7

Іншомовна	Англійська мова	2	2	2
Математична	Математика	4	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика			
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього:		22	22	22
Варіативний складник				
Додаткові години для проведення індивідуальних та групових консультацій		1	1	1
Індивідуальні та групові консультації		1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	23	23
Гранично допустиме тижнєве/річне навчальне навантаження учня		20/700	20/700	20/700
		Таблиця до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р.		

**Навчальний план для 2-их класів початкової освіти
Ліцею № 10 м.Ковеля
на 2022-2023 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		2-Б	2-В
		Інваріантний складник	

Мовно-літературна	Українська мова Читання	7	7
Іноземна мова	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво		2
	Музичне мистецтво	1	
	Образотворче мистецтво	1	
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього:		24	24
Варіативний складник			
Додаткові години для проведення індивідуальних та групових консультацій		1	1
Індивідуальні та групові консультації		1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		25	25
Гранично допустиме тижнєве/річне навчальне навантаження учня		22/770	22/770
		Таблиця до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р.	

**Навчальний план для 3-їх класів початкової освіти
Ліцею № 10 м.Ковеля
на 2022-2023 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		3-А	3-Б	3-Г

Інваріантний складник

Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7	7	7
Іноземна мова	Англійська мова	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Мистецька	Мистецтво		2	
	Музичне мистецтво	1		1
	Образотворче мистецтво	1		1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього:		25	25	25

Варіативний складник

Додаткові години для проведення індивідуальних та групових консультацій	1	1	1
Індивідуальні та групові консультації	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	26	26	26
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	23/805
	Таблиця до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН України №743-22 від 12.08.2022 р.		

Навчальний план для 4-их класів початкової освіти Ліцею № 10 м.Ковеля на 2022-2023 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		4-А	4-Б	4-В	4-Г

Інваріантний складник

Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7	7	7	7
Іншомовна	Англійська мова	3	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього:		25	25	25	25
Варіативний складник					
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій		1	1	1	1
Індивідуальні консультації		1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	26	26
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	23/805	23/805
		Таблиця до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН України №1273 від 08.10.2019 р.			

Навчальний план за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» ліцею № 10 м.Ковеля на 2022-2023 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
----------------	--------------------	-------------------------------------

		1-Б	2-А	3-В
Інваріантний складник				
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6
	Іноземна мова	2	3	3
Математична	Математика	3	4	4
Мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, фізкультурна, мистецька	Я пізнаю світ	8	9	8
Інформатична	Інформатика			1
Мистецька	Мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2
Усього:		20	22	23
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предмету:		1	1	1
Іноземна мова (англійська мова)		1		
Я пізнаю світ			1	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23
		Таблиця до Типового навчального плану 1-4 класів ЗЗСО, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (додаток до наказу МОН України від 03.02.2021 року № 140)		

2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію

її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

Освітній простір організований так, що вчитель може спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мають змогу безпечно переміщуватися і мають місце для зберігання особистих речей.

• **якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів вступу кожного здобувача у навчання, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації закладу.

Упродовж навчання в початковій школі здобувач освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах формувальному та підсумковому оцінюванню.

• **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- Оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.10 Модель випускника початкової школи

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи

Назва програми	Затверджено
Початкова школа. Типова освітня програма для 1-2 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
Початкова школа. Типова освітня програма для 3-4 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 08.10.2019 №1273

2.12 Перелік підручників для 1-4 класів

1 клас

Пономарьова К.І. Буквар, I част. (2018 р.)
Пономарьова К.І. Буквар, II част. (2018 р.)
Мітчелл Г.К. Англійська мова, (2018 р.)
Листопад Н.П. Математика, (2018 р.)
Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, I част. (2018 р.)
Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, II част. (2018 р.)
Рубль Т.Є. Мистецтво, (2018 р.)

2 клас

Варзацька Л.О. Українська мова, I част. (2019 р.)
Чипурко В.П. Літературне читання, II част. (2019 р.)
Мітчелл Г.К. Англійська мова, (2019 р.)
Листопад Н.П. Математика, (2019 р.)
Грущинська І.В. Я досліджую світ, I част. (2019 р.)
Морзе Н.В. Я досліджую світ, II част. (2019 р.)

Масол Л. М. Мистецтво, (2019 р.)

Хрестоматія сучасної української дитячої літератури, 1-2 кл. (2018)

3 клас

Пономарьова К.І. Українська мова, І част. (2020 р.)

Савченко О.Я. Літературне читання, II част. (2020 р.)

Мітчелл Г.К. Англійська мова, (2020 р.)

Листопад Н.П. Математика, I част. (2020 р.)

Листопад Н.П. Математика, II част. (2020 р.)

Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, I част. (2020 р.)

Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, II част. (2020 р.)

Масол Л. М. Мистецтво, (2020 р.)

Хрестоматія сучасної української дитячої літератури, 3-4 кл. (2016)

4 клас

Пономарьова К.І. Українська мова, І част. (2021 р.)

Савченко О.Я. Літературне читання, II част. (2021 р.)

Мітчелл Г.К. Англійська мова, (2021 р.)

Листопад Н.П. Математика, I част. (2021 р.)

Листопад Н.П. Математика, II част. (2021 р.)

Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, I част. (2021 р.)

Гільберг Т.Г. Я досліджую світ, II част. (2021 р.)

Вдовенко В.В. Інформатика, (2021 р.)

Масол Л. М. Мистецтво, (2020 р.)

Хрестоматія сучасної української дитячої літератури, 3-4 кл. (2016)

РОЗДІЛ III.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

3.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - загальноосвітня школа I-III ступенів

Кількість класів – 19

Кількість учнів – 524

3.2 Нормативно правове забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
 - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405
- Типова освітня програма

закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405

Таблиця 1
до Типової освітньої програми

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

- * Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.
- *** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Освітня програма визначає:

- Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- Очікувані результати навчання учнів.
- Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

- Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

3.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ЗЗСО складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5 класів 1050 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1155 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1172,5 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1207,5 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі –Робочий навчальний план).

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Робочий навчальний план для 5 класів ліцею №10 м. Ковеля на 2022-2023 навчальний рік

(складений відповідно до додатку 3 навчального плану закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 р. №235.))

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у 5-х класах			
		5-А	5-Б	5-В	5-Г
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3,5
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мовнолітературна»: рекомендована		11			

мінімальна максимальна		10 13			
Резерв навчальних годин (різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин) освітньої галузі «Мовно-літературна»		0.5 – англ. мова	0.5 – англ. мова	0.5 – англ. мова	0.5 – англ. мова
Математична	Математика	5	5	5	5
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Математична»: рекомендована мінімальна максимальна		5 4 6			
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Природнича»: рекомендована мінімальна максимальна		2 1,5 3			
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»: рекомендована мінімальна максимальна		1,5 1 3			
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1	1
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Громадянська та історична»: рекомендована мінімальна максимальна		1 1 2			
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Інформатична»: рекомендована мінімальна максимальна		1,5 1 2			
Технологічна	Технології	2	2	2	2
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Технологічна»: рекомендована мінімальна максимальна		2 1 3			
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мистецька»: рекомендована мінімальна максимальна		2 1 3			

Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	26+3	26+3	26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2
Додатковий час на навчальні предмети		-	1	1	-
Англійська мова			1	1	
Факультативи		1	1	1	2
Факультатив з польської мови		1	1	1	1
«Психологія спілкування»					1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3	28+3	28+3

**Робочий навчальний план для 6-7 класів
ліцею №10 м. Ковеля
на 2022-2023 навчальний рік**

(складений відповідно до таблиці 1 навчального плану закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405))

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		6-А	6-Б	6-В	7-А	7-Б	7-В	7-Г
		Інваріантна складова						
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2
	Іноземна мова (англ.)	3	3	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2
Суспільств о-знавство	Історія України	1	1	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
Математик а	Математика	4	4	4	-	-	-	-
	Алгебра	-	-	-	2	2	2	2
	Геометрія	-	-	-	2	2	2	2
Природо- знавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2	2	2
	Фізика	-	-	-	2	2	2	2
	Хімія	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	2	2	2	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
Разом		26,5+3	26,5+3	26,5+3	28+3	28+3	28+3	28+3
Варіативна складова		3,5	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5
1. Додатковий час на навчальні предмети		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	2,5
1.1. Англійська мова							2	2

1.2. Українська мова	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
2. Факультативи	3	1	2	2	-	-	-
2.1 «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе»		1					
2.2. Факультатив з польської мови	2			1			
2.3. «LEGOLAB»			2				
2.4. «Аптека природи»				1			
2.5. «Життя рослин»	1						
3. Індивідуальні заняття та консультації	-	-	1	-	2	-	-
3.1 Консультація з географії					1		
3.2 Консультація з англійської мови			1				
3.3. Консультація з історії України					1		
Гранично допустиме навантаження на одного учня	31	31	31	32	32	32	32
Всього (без урахування поділу на групи)	30+3	30+3	30+3	30,5+3	30,5+3	30,5+3	30,5+3
наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405, таблиця 1							

**Робочий навчальний план для 8-9 класів
ліцею №10 м. Ковеля
на 2021-2022 навчальний рік**

(складений відповідно до таблиці 1 та 8 навчального плану закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405))

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах							
		8-А	8-Б	8-В	8-Г	9-А	9-Б	9-В	9-Г
Інваріантна складова									
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2	2	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2
	Іноземна мова (англ.)	3	3	3	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1	1	1
Естетична культура	Мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-	-	-	-		
	Алгебра	2	2	2	2	2	2	2	2
	Геометрія	2	2	2	2	2	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5
	Фізика	2	2	2	2	3	3	3	3
	Хімія	2	2	2	2	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом		28,5+3	28,5+3	28,5+3	28,5+3	30+3	30+3	30+3	30+3
Варіативна складова		3	3	3	3	3	3	3	3
1. Додатковий час на навчальні предмети		2	2	2	-	2	2	-	2

1.1. Польська мова	-	-	-	-	2	-	-	2
1.2. Англійська мова.	2	2	2	-	-	2	-	-
2. Додатковий час на факультативи	-	-	-	2	-	-	2	-
2.1. «Музичний світ поетичного слова»	-	-	-	-	-	-	2	-
2.2. «FLL Kovel Licey 10»	-	-	-	2	-	-	-	-
3. Індивідуальні заняття та консультації	-	-	-	1	-	-	-	1
3.1. Консультація з англійської мови	-	-	-	1	-	-	-	-
3.2. Консультація з української мови	-	-	-	-	-	-	-	1
Гранично допустиме навантаження на одного учня	33	33	33	33	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу на групи)	31,5+3	31,5+3	31,5+3	31,5+3	33+3	33+3	33+3	33+3
наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405, таблиця-1								

3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та

громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
<i>Екологічна безпека й сталий розвиток</i>	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
<i>Громадянська відповідальність</i>	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
<i>Здоров'я і Безпека</i>	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3.5 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

№ п/п	Назва навчальної програми	
1.	Українська мова	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
2.	Українська література	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
3.	Біологія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
4.	Всесвітня історія. 7–9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804.
5.	Географія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

6.	Зарубіжна література	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
7.	Інформатика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
8.	Історія України	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 р. № 236.
9.	«Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 р. № 236.
10.	Математика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
11.	Мистецтво	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 (оновлена).
12.	Основи здоров'я	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
13.	Природознавство	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
14.	Трудове навчання	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
15.	Фізика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
16.	Фізична культура	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.
17.	Хімія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
18.	Іноземні мови	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
19.	Правознавство	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивації до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених кабінетах, заняття з фізичної культури

проводяться в спортивній та гімнастичних залах, уроки інформатики в двох спеціалізованих кабінетах.

• **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

- **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**
 - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

3.9 Модель випускника основної школи

Випускник має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з поглядом моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

3.10 Перелік підручників для 5-9 класів

5 клас

Глазова О.П. Українська мова, (2018 р.)

Авраменко О.М. Українська література, (2018 р.)

Карп'юк О.Д. Англійська мова, (2018 р.)

Ніколенко О.М. Світова література, (2013 р.)

Тарасенкова Н.А. Математика, (2018 р.)

Мороз П. В. Вступ до історії, (2018 р.)

Ярошенко О.Г. Природознавство, (2018 р.)

Морзе Н.В. Інформатика, (2018 р.)
Бех І.Д. Основи здоров'я, (2018 р.)
Калініченко О.В. Образотворче мистецтво, (2013 р.)
Масол Л.М. Музичне мистецтво, (2013 р.)
Терещук Б.М. Трудове навчання, (хлопці) (2013 р.)
Ходзицька І.Ю. Трудове навчання, (дівчата) (2013 р.)

6 клас

Глазова О.П. Українська мова, (2014 р.)
Заболотний О.В. Українська мова, (2014 р.)
Авраменко О.М. Українська література, (2014 р.)
Коваленко Л.Т. Українська література, (2014 р.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова, (2014 р.)
Несвіт А.М. Англійська мова, (2014 р.)
Ніколенко О.М. Світова література, (2014 р.)
Мерзляк А.Г. Математика, (2014 р.)
Бандровський О.Г. Всесвітня історія. Історія України, (2019 р.)
Гільберг Т.Г. Географія, (2014 р.)
Костіков І.Ю. Біологія, (2014 р.)
Остапченко Л.І. Біологія, (2014 р.)
Морзе Н.В. Інформатика, (2019 р.)
Бойченко Т.Е. Основи здоров'я, (2014 р.)
Калініченко О.В. Образотворче мистецтво, (2014 р.)
Масол Л.М. Музичне мистецтво, (2014 р.)
Терещук Б. М. Трудове навчання, (хлопці) (2014 р.)
Ходзицька І.Ю. Трудове навчання, (дівчата) (2014 р.)

7 клас

Глазова О.П. Українська мова, (2015, 2020 рр.)
Авраменко О.М. Українська література, (2015, 2020 рр.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова, (2020 р.)
Несвіт А.М. Англійська мова, (2015 р.)
Волощук Є. Зарубіжна література, (2015, 2020 рр.)
Мерзляк А.Г. Алгебра, (2015, 2020 рр.)
Мерзляк А.Г. Геометрія, (2015, 2020 рр.)
Дрібниця В.О. Історія України, (2020 р.)
Щупак І. Всесвітня історія, (2020 р.)
Пестушко В.Ю. Географія, (2015 р.)
Бойко В. Географія, (2020 р.)
Остапченко Л.І. Біологія, (2015, 2020 рр.)
Попель П.П. Хімія, (2015, 2020 рр.)
Бар'яхтар В.Г. Фізика, (2020 р.)

Сиротюк В.Д. Фізика, (2015 р.)
Морзе Н.В. Інформатика, (2020 р.)
Бех І.Д. Основи здоров'я, (2015 р.)
Федун С.І. Образотворче мистецтво, (2015 р.)
Хлебнікова Л.О. Музичне мистецтво, (2015 р.)
Терещук Б.М. Трудове навчання, (хлопці) (2015 р.)
Терещук А.І. Трудове навчання, (дівчата) (2015 р.)

8 клас

Авраменко О.М. Українська мова, (2021 р.)
Коваленко Л. Українська література, (2021 р.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова, (2016 р.)
Біленька-Свистович Л. Польська мова, (2021 р.)
Волощук Є.В. Зарубіжна література, (2016 р.)
Істер О. Алгебра, (2021 р.)
Істер О. Геометрія, (2021 р.)
Хлібовська Г. Історія України, (2021 р.)
Васильків І.Д. Всесвітня історія, (2021 р.)
Бойко В. Географія, (2021 р.)
Матяш Н.Ю. Біологія, (2016 р.)
Григорович О. Хімія, (2021 р.)
Бар'яхтар В.Г. Фізика, (2021 р.)
Ривкінд Й. Інформатика, (2021 р.)
Талгіна О.В. Основи здоров'я, (2016 р.)
Масол Л.М. Мистецтво, (2016 р.)
Гащак В.М. Трудове навчання, (хлопці) (2016 р.)
Терещук А.І. Трудове навчання, (дівчата) (2016 р.)

9 клас

Заболотний В.В. Українська мова, (2017р.)
Авраменко О.М. Українська література, (2017р.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова, (2017р.)
Волощук Є.В. Зарубіжна література, (2017 р.)
Прокопенко Н.С. Алгебра, (2017 р.)
Єршова А.П. Геометрія, (2017 р.)
Власов В.С. Історія України, (2017 р.)
Гісем О.В. Всесвітня історія, (2017 р.)
Норовлянський О.Д. Правознавство, (2017 р.)
Бойко В.М. Географія, (2017 р.)
Шаламов Р.В. Біологія, (2017 р.)
Григорович О.В. Хімія, (2017 р.)
Бар'яхтар В.Г. Фізика, (2017 р.)
Ривкінд Й.Я. Інформатика, (2017 р.)

Бойченко Т.С. Основи здоров'я, (2017 р.)
Масол Л.М. Мистецтво, (2017 р.)
Гащак В.М. Трудове навчання, (хлопці) (2017 р.)
Терещук А.І. Трудове навчання, (дівчата) (2017 р.)

РОЗДІЛ IV.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ ІІІ СТУПЕНЯ

4.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів

Кількість класів – 4

Кількість учнів – 95

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними завданнями загальної середньої освіти є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня (вихованця), розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за

вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в нижче;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

4.2 Нормативно-правове забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Таблиця 2
до Типової освітньої програми

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33

Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38
---	-----------	-----------

¹ У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.

² За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

З Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою, корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

4 Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 3
до Типової освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» та окремих природничих дисциплін: «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Профільні предмети: «Українська мова» та «Історія України»

Вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

**Робочий навчальний план для 10-11 класів
ліцею №10 м. Ковеля
на 2022-2023 навчальний рік**

(складений відповідно до таблиці 2 та 3 навчального плану закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408, від 28.11.2019 №1493 зі змінами))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
	10 -А	10-Б	11-А	11-Б
Інваріантна складова				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Іноземна мова	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	-	-
Алгебра	-	1,5	-	1,5
Геометрія	-	1,5	-	1,5
Математика	3	-	3	-
Астрономія	-	-	1	1
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1	1
Фізика	3	3	3	3
Хімія	1,5	1,5	2	2
Інформатика (вибірково-обов'язковий предмет.)	2	2	-	-
Технології (вибірково-обов'язковий предмет.)	1	1	2	2
Мистецтво (вибірково-обов'язковий предмет.)	-	-	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5
Разом	27+3	27+3	26+3	26+3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети,	8	8	9	9

спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття				
1. На профільні предмети	3,5	6	3,5	6
1.1. Алгебра	-	4,5	-	4,5
1.2. Геометрія	-	1,5	-	1,5
1.3. Українська мова	2	-	2	-
1.4. Історія України	1,5	-	1,5	-
2. На окремі базові предмети	2	1,5	2	1,5
2.1. Англійська мова	1	1	1	1
2.2. Математика	1	-	1	-
2.3. Історія України		0,5		0,5
4. Індивідуальні заняття і консультації за профілями	1	-	-	-
4.1. Консультація з інформатики	1	-	-	-
Гранично допустиме навантаження на одного учня	33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38	38	38
Вакансія	1,5	0,5	3,5	1,5
Табл.2, 3 Наказ МОН від 20.04.2018 №408				

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачено години на факультативні курси.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика»; «Технології»; факультативні курси.

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

4.3 Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня.

4.4 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

№п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
1.	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407»; «Затверджено наказом МОН України» від 28.10.2010 № 1021, крім рівня стандарту; рівень стандарту – зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 14.07.2016 № 826.
2.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
4.	Іноземні мови	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
5.	Історія України	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм

			внесені стандарту зміни (наказ МОН від 21.02.2019 №236
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
7	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
11	Фізика(авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539

12	Астрономія(авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
13	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
14	Фізична культура	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 22.03.2017 № 451
15	Захист України	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 04.11.2020 № 1377
16	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
17	Технології	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством Українська мова р1вень освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту;

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

- організацію освітнього середовища;
- окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;
- роботу в проєктах;
- позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

4.5 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більший

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вепірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.6 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти

Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

4.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивації до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених кабінетах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній та гімнастичних залах, уроки інформатики в двох спеціалізованих кабінетах.

- **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

- **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

- **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

4.8 Модель випускника школи

Випускник повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітньої програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

Випускник нашої школи:

- особистість – цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;
- інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

4.9 Перелік підручників для 10-11 класів

10 клас

Авраменко О.М. Українська мова (С), (2018р.)

Ворон А. А. Українська мова (П), (2018р.)

Авраменко О.М. Українська література (С), (2018р.)

Борзенко О.І. Українська література (П), (2018р.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова (С), (2018р.)
Ковбасенко Ю.І. Світова література (С), (2018р.)
Нелін Є.П. Математика (С), (2018р.)
Істер О.С. Математика (С), (2018р.)
Істер О.С. Алгебра (П), (2018р.)
Істер О.С. Геометрія (П), (2018р.)
Власов В.С. Історія України (П), (2018р.)
Гісем О.В. Історія України (С), (2018р.)
Гісем О.В. Всесвітня історія (П), (2018р.)
Гісем О.В. Всесвітня історія (С), (2018р.)
Гісем О.В. Громадянська освіта (С), (2018р.)
Довгань Г.Д. Географія (П), (2018 р.)
Кобернік С.Г. Географія (С), (2018 р.)
Остапченко Л. Біологія і екологія (С), (2018 р.)
Ярошенко О.Г. Хімія (С), (2018 р.)
Бар'яхтар В.Г. Фізика (С), (2018 р.)
Гарасимів І.М. Захист Вітчизни (С), (2018 р.)
Лелека В.М. Захист Вітчизни «Основи медичних знань» (С), (2018 р.)
Ривкінд Й.Я. Інформатика 10 (11) (С), (2019 р.)
Масол Л.М. Мистецтво 10-11 (С-П), (2019 р.)
Ходзицька І.Ю. Технології 10-11 (С), (2019 р.)

11 клас

Заболотний В.В. Українська мова (С), (2019р.)
Авраменко О.М. Українська література (С), (2019р.)
Карп'юк О.Д. Англійська мова (С), (2019р.)
Ковбасенко Ю.І. Світова література (С), (2019 р.)
Мерзляк А.Г. Алгебра (П), (2019р.)
Нелін Є.Г. Геометрія (П), (2019р.)
Власов В.С. Історія України (П), (2019р.)
Ладиченко Т.В. Всесвітня історія (П), (2019р.)
Кобернік С.Г. Географія (С), (2019 р.)
Андерсон О. Біологія і екологія (С), (2019 р.)
Григорович О.В. Хімія (С), (2019 р.)
Засєкіна Т. Фізика (П), (2019 р.)
Сиротюк В.Д. Астрономія (С), (2019р.)
Гудима А.А. Захист Вітчизни (С), (2019 р.)
Гудима А.А. Захист Вітчизни «Основи медичних знань» (С), (2019 р.)
Ривкінд Й.Я. Інформатика 10 (11) (С), (2019 р.)
Масол Л.М. Мистецтво 10-11 (С-П), (2019 р.)
Ходзицька І.Ю. Технології 10-11 (С), (2019 р.)

РОЗДІЛ V.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Інклюзивне навчання – це спеціально організований та керований навчальний процесу взаємодії учителя та учнів у загальноосвітній школі загального типу, в результаті якого відбувається задоволення індивідуальних освітніх потреб усіх учнів, засвоєння знань, умінь та навичок.

Метою інклюзивного навчання є свідоме оволодіння знаннями, вміннями та навичками, отримання певного рівня освіти та досягнення освіченості.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- – здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- – реалізувати принцип "навчитися жити разом", який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки;
- – забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей; створення освітньо-корекційного середовища для задоволення освітніх потреб учнів із особливостями психофізичного розвитку;
- – створення позитивного мікроклімату в загальноосвітньому навчальному закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей із особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- – забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами;
- – надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

Принципи інклюзивного навчання – певна система базових вимог до процесу навчання, виконання яких забезпечить його ефективність. Основні вимоги до інклюзивного навчання визначаються тим, що:

- – усі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, незважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;
- – навчальні заклади мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів узгодженням різних видів і темпів навчання;
- – освітні заклади повинні забезпечувати якісну освіту для всіх, розробляючи відповідні навчальні плани, вживаючи організаційні заходи, розробляючи стратегії викладання, використовуючи ресурси і партнерські зв'язки зі своїми громадянами;

- – діти з особливими освітніми потребами мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка може знадобитися їм у навчальному процесі;
- – інклюзивні форми навчання – найефективніший засіб, який гарантує солідарність, співучасть, взаємодопомогу, розуміння між дітьми з особливими потребами та їхніми ровесниками.

Інклюзивна освіта повинна базуватися на основних принципах гуманної педагогіки: зрозуміти дитину, признати і прийняти її.

З метою реалізації законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011р. №872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 09.08.2017р. №588, висновків про комплексну психолого – педагогічну оцінку розвитку дитини та з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, її соціалізацію та інтеграцію в суспільство в Ліцеї №10_ у 2022- 2023 навчальному році відкрито 1 інклюзивний клас в якому наявний асистент вчителя. Зокрема в закладі навчається 6 учнів з ООП.

Зміст освітньої діяльності у ліцеї визначається Концепцією реалізації державної політики у сфері реформувань загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, що схвалена розпорядженням КМУ від 14.12.2016 № 988-р, Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою КМУ від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688); Державним стандартом базової і повної загальної освіти , затвердженим постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392. Навчання учнів з ООП здійснюється за Типовими освітніми програмами для ЗЗСО .

Для організації якісного інклюзивного навчання в закладі дотримуємося такого алгоритму:

1. вивчення документів дітей з ООП, які бажають навчатись у школі;
2. вивчення нормативно-правової бази та організаційно-методичного забезпечення інклюзивного навчання;
3. оцінка можливостей закладу для організації навчання дитини з особливими освітніми потребами;
4. погодження з управлінням освіти організації навчання в інклюзивному класі, подання необхідної документації. Розв'язання питання фінансування нових посад;
5. створення нормативно-правового та методичного забезпечення впровадження інклюзивної освіти на рівні закладу освіти;
6. створення команди психолого-педагогічного супроводу;
7. розподіл обов'язків між членами команди, ознайомлення з посадовими інструкціями асистентів вчителів;
8. складання індивідуальної програми розвитку;

9. складання індивідуального навчального плану та індивідуальних навчальних програм;
10. адаптація освітнього середовища до потреб дитини;
11. оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП;
12. моніторинг якості інклюзивного навчання.

В закладі створені сприятливі умови для навчання та виховання дітей з ООП:

- забезпечено необхідно навчально – методичними і наочно – дидактичними матеріалами;
- кабінет практичного психолога;
- корекційно – розвиткові заняття для дітей з ООП проводять практичний психолог, вчитель – логопед;
- на жаль, на даний час , у закладі відсутня ресурсна кімната.

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДІВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Наразі учням доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у школі: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж.

Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Організація індивідуальної форми навчання визначається та організовується згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Заклади освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть організовувати здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України №8 від 10.07.2019р. та

внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення, затвердженого наказом МОН України № 160 від 10.02.2021р., з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, згідно заяв батьків у ліцеї організовано індивідуальне навчання:

1-4 класи – 36 учнів;

5-9-класів - 49 учнів;

10-11класи -9 учнів.

Навчальні плани для індивідуальної форми навчання розробляються на основі освітньої програми закладу освіти. За наявності необхідних ресурсів заклад освіти може організовувати здобуття освіти за іншою освітньою програмою, затвердженою в установленому порядку. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

РОЗДІЛ VII.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в умовах карантину.

Нормативно-правова база:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі Положення);
- Постанова від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 787 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236”.

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Відповідно до Положення в рамках організації дистанційного навчання здійснюється:

- Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);
- Використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Організація здобуття освіти за дистанційною формою навчання здійснюється виключно за бажанням учнів та їх батьків.

Батьки, які виявляють бажання щодо організації дистанційного навчання своєї дитини, у відповідній заяві підтверджують наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах

Зміст освіти, обсяг навчального навантаження

Організація дистанційного навчання не потребує розроблення та затвердження окремих освітніх програм і навчальних програм із навчальних предметів (інтегрованих курсів). Незалежно від форми здобуття освіти згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад освіти забезпечує виконання державних стандартів освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів);
- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;

- оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою закладу освіти (за наявності правил переведення такої шкали до системи оцінювання, визначеної законодавством);
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Педагоги можуть організовувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Viber; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів, сайтів, платформ, наприклад, Google, You Tube, Classroom, «На Урок», «Всеосвіта».

РОЗДІЛ VIII.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- система зовнішнього забезпечення якості освіти;
- система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- ✓ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

- ✓ інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ліцеї;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу ліцею;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища ліцею;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ЗЗСО розроблено систему показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності ліцею відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);

якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що

відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ, ПТНЗ України - 1 раз на рік).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки.

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.